

“Willen we meer biolandbouw, dan moet de consumptie eerst volop gestimuleerd worden”

De Europese doelstelling om te evolueren naar 25 procent biologische landbouw tegen 2030 klinkt mooi en ambitieus. Maar is het ook haalbaar in Vlaanderen? “Op korte termijn wordt dit moeilijk en al zeker zolang de consumptie niet sneller evolueert”, vertelt Sander Van Haver, consulent bio-omschakeling bij Boerenbond. Al zijn er nog redenen waarom een omschakeling naar bio moeilijk ligt.

🕒 19 AUGUSTUS 2021 – LAATSTE UPDATE 19 AUGUSTUS 2021 14:44

Lees meer over:

bio

consument

Vorig jaar is het aantal biolandbouwbedrijven in België met 4,9 procent gestegen. Dit vertaalt zich naar een toename van het bio-areaal met 6,4 procent, van bedrijven die al omgeschakeld zijn of nog in omschakeling zijn. De biolandbouw was daarmee in 2020 goed voor 7,2 procent van de totale landbouwoppervlakte, zo blijkt uit de kerncijfers voor de landbouw in 2020.

Wie de cijfers van dichterbij bekijkt, merkt grote verschillen op tussen Vlaanderen en Wallonië. Zo is het aantal bioboeren in Vlaanderen gestegen naar 593, samen goed voor een areaal van 9.000 hectare. Wallonië klokt af op 1.901 biolandbouwers met een bio-areaal van maar liefst 90.000 hectare. Voor Sander Van Haver, consulent bio-omschakeling bij Boerenbond en werkzaam op het [project Bio zoekt Boer](#), ligt een stuk van de verklaring hiervoor bij het grote aandeel grasland, dat in Wallonië omgeschakeld werd naar bio. “Een groot deel van Wallonië heeft grond die minder geschikt is voor akkerbouw en groenteteelt. Dat blijft weiland en wordt gebruikt voor extensieve veehouderij. Maar tegelijkertijd schakelen er in het noorden van Wallonië wel grote akkerbouwbedrijven om.”

In Vlaanderen wordt van oudsher aan intensievere landbouw gedaan, wat het minder evident maakt om de switch naar bio te maken. Maar ondanks de trend van opschaling, ziet Van Haver nog groeimarge. “De cijfers tonen aan dat er jaarlijks biobedrijven bijkomen. Bovendien staan steeds meer landbouwers open om die piste te bekijken. Al is dat niet voor iedereen weggelegd. Voor landbouwbedrijven die recent kozen voor een uitbreiding, is het geen makkelijk verhaal omdat biologische landbouw zeer grondgebonden is. Neem nu een melkveebedrijf dat van 60 naar 120 koeien opschaalde, maar weinig bijkomend areaal verworven heeft. Een omschakeling naar bio wordt dan heel moeilijk”, verduidelijkt hij.

“ Steeds meer landbouwers staan ervoor open om de piste te bekijken. Al is een omschakeling niet voor iedereen weggelegd

Sander Van Haver - Consulent bio-omschakeling bij Boerenbond

Dat neemt niet weg dat er veel bedrijven zijn in Vlaanderen die kans maken om de omschakeling in te zetten. “Voor elk type bedrijf is er een ideale schaalgrootte. Zo kan een intensief tuinbouwbedrijf perfect rendabel zijn met 2 of 3 hectare als het inzet op groenten voor de versmarkt, al dan niet via de korte keten. Als je in Vlaanderen een goed arbeidsinkomen wil halen met arbeidsextensieve bioteelten zoals granen en peulvruchten, zal je al snel 50 tot 100 hectare nodig hebben.”

Veel hangt ook af van de verkoopkanalen. “Als je wil leveren aan de retail, is opschaling zeker belangrijk. Die zitten immers niet te wachten op kleine partijen, maar verwachten net continuïteit qua volume en kwaliteit. Al kan je opschaling natuurlijk ook bereiken door te gaan samenwerken met andere boeren om die kanalen te beleveren”, aldus Van Haver.

Consumptie moet meegroeien

Of de EU-doelstelling, om tegen 2030 te evolueren naar 25 procent bio-areaal, een haalbare kaart is voor Vlaanderen, en bij uitbreiding België? Van Haver ziet het alvast niet op korte termijn gebeuren. “Al hebben sommige EU-landen, zoals Oostenrijk, het target al bereikt. Voor Wallonië moet het misschien wel haalbaar zijn om naar een 20 à 25 procent te gaan binnen 10 of eerder 20 jaar”, stelt hij.

De bioconsulent wijst er ook op dat een omschakeling gepaard kan gaan met een opbrengstverlies. Voor sommige gewassen gaat dat van 15 tot 25 procent. “Misschien moet een stukje export daardoor ooit wat inboeten. Maar met dat verlies in het achterhoofd, houden we de productie voor inlandse consumptie ruimschoots op peil.”

“ Als de producten niet geconsumeerd worden, krijg je opnieuw een situatie van overproductie waardoor de prijs in elkaar stuikt

Sander Van Haver - Consulent bio-omschakeling bij Boerenbond

Al wringt daar net het schoentje. Want het is minstens even belangrijk om de consumptie te laten mee evolueren met de stijging in bioproductie. “Stel nog dat de landbouwers kunnen en willen omschakelen én dat het beleid die omschakeling mee ondersteunt. Als de producten niet geconsumeerd worden, krijg je opnieuw een situatie van overproductie waardoor de prijs voor bioproducten in elkaar stuikt. Dan staan we nergens. Maar als de consumptie volop gestimuleerd wordt, zal de markt volgen en zullen ook de boeren mee op de kar springen.”

Prijs: hoger of lager?

De vraag is ook of de consumptie zal aantrekken zolang de prijs van bioproducten hoog, of hoger, blijft dan van voeding uit de gangbare landbouw. “Je moet mensen overtuigen om een groter deel van het gezinsbudget te spenderen aan voeding. Dat is niet makkelijk en zeker ook niet voor iedereen haalbaar. Er zijn wel manieren om de prijs van bioproducten te doen zakken, door bijvoorbeeld efficiëntere ketens op te zetten. Tegelijk moet je ervoor zorgen dat de boer op het einde van de rit nog steeds een eerlijk inkomen overhoudt.”

Van Haver kaatst de bal ook meteen terug. “Moet de vraag niet zijn of de voeding uit de gangbare landbouw niet te goedkoop is?”, stelt hij. “Voor veel producten krijgt de boer op vandaag geen eerlijke prijs naar gelang de arbeid en de investeringen die er tegenover staan. Ook krijgen ze te maken met extra kosten om hun impact op het milieu te beperken, maar worden de inspanningen daarvoor nog niet doorgerekend in de prijs voor hun product. Als maatschappij zullen we daar een middenweg in moeten zoeken. Maar dat zal tijd vragen.”

Op zoek naar meer info over de biologische landbouw? [Raadpleeg het rapport over de biosector](#) van de Vlaamse overheid.

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra